

Centar za obrazovanje „Đuro
Salaj“

ŠKOLA IKONOPISANJA

Oblici
izvođenja
nastave

Kombinovana nastava - predavanje, korektura, individualna nastava, rad u grupi.

Na početku su neophodne slikarske demonstracije od strane predavača. Po potrebi, može se pribegavati demonstracijama direktno na radu polaznika i primenjivati u slučajevima kada polaznik zatraži, a predavač proceni da će to biti pedagoški opravdano.

Predavač

Bojan Jurišić, master zidnog slikarstva (umetnik-freskopisac)

Tempo i
dinamika
rada

Jednom nedeljno, u trajanju od tri sata

Cilj
nastave

Cilj **ŠKOLE IKONOPISANJA** jeste da poveže teorijska znanja sa praktičnim radom, u zaokruženom autorskom izrazu polaznika kursa. Cilj je savladavanje savremenog ikonopisa, njegovih stilova i uspostavljanje kreativne likovno-bogoslovske komunikacije sa tokovima savremene (profane) umetnosti.

Od polaznika i njegove umetnosti očekuje se usmeravanje u pravcu kreativnog i koncipiranog dijaloga sa svetom koji ga okružuje.

Preporuka

M.Medić, **STARI SLIKARSKI PRIRUČNICI II i III**,

literature	Beograd1999; B. A. Uspenski, Poetika kompozicije i semiotika ikone, Beograd 1979; V.V. Bičkov, Vizantijska estetika, teorijski problemi, Beograd, 1979; N.Hartman, Estetika, Beograd 2004; L. Uspenski, Teologija ikone, Manastir Hilandar 2000; Istorija ikonopisa od IV od XX veka, Podgorica , Oktoih , 2007; N. Kovačević, Semiotika i sintaksa ikone, Filozofske studije god. 23, br. 24 (1992). Zoran M. Jovanović, Azbučnik pravoslavne ikonografije i graditeljstva, Beograd 2005;
Provera znanja i spretnosti	Stalnom individualnom korekturom svaki polaznik se vodi kroz nastavu, uz poštovanje individualnih sklonosti. Predviđeno je i završno ocenjivanje sposobnosti i napretka posle svih urađenih vežbi.
Sadržaj teoretske nastave	Teoretska nastava se sastoji iz uvodnog predavanja o predmetu, nastavnom programu, kao i o specifičnoj razlici u odnosu na ostale predmete koje je polaznik pohađao. Rad je zasnovan na korekturi i demonstraciji, kako individualnoj tako i u grupi. Teoretski sadržaji se podrazumevaju i u ovim oblicima nastave, ali se smatraju, pre svega, verbalnom podrškom pri usvajanju vizuelnih saznanja.
Sadržaj praktične nastave	<u>PRVI SEMESTAR</u> 1. nedelja Osnovi umetnosti i crtačke veštine:

*Dogovor o načinu i dinamici rada

*Materijal potreban za rad

*Uvodno i pokazno predavanje o umetnosti u najširem smislu, kroz uporednu demonstrativnu vežbu stilizacije portretskog karaktera i otvaranje pitanja ikoničnog

*Hronološka analiza predložaka koji će polaznici koristiti u radu

*Konsultacije i uvodno razmatranje stila i načina rada

2. nedelja

Vežba 1: Osnovi crtanja i kompozicije ikone:

*Teoretsko izlaganje praćeno pokaznom vežbom, kojom se polaznici uvode u problematiku postavke i definicije vizantijskog crteža, uz razumevanje inverzne percepcije perspektive i likovne ravni.

Primerom se dolazi do pretpostavke kreativnijeg izvođenja ikoničnog lika na portretnom formatu, uz konstantni uvid u predložene slike poznatih ikona i fresaka.

3. - 7. недеља

Vežba 2: Crtanje portretske (dopojasne) ikone i slobodno komponovanje:

*Postavka slobodnih crteža na daske standardnog formata

*Sagledavanje dinamike linearnog crteža, uz mogućnosti redefinisavanja ustaljenih položaja i reinterpretacije ikonografskog stila koji se kopira. Polaznici bi trebalo da izvedu najmanje četiri vežbe

*Crtanje jednostavnijih kompozicija (Blagovesti, Sveti Vrači, Sveta tri Jerarha), uz korišćenje većeg broja predložaka, pri čemu se ni jedan od njih ne uzima kao potpuno merodavan, već se sintetizuju različiti elementi sa svakog od njih u jedinstvenu i novu celinu

Ovim metodom se polaznik oslobađa u cilju što samostalnijeg rada.

Vežba se realizuje najmanje dva puta.

7. - 15. nedelja

Vežba 3: Slikanje ikone

*Teoretski i tehnološki osvrt na tehnike ikonopisanja, uz temeljitu pripremu za slikanje jajčanom temperom na lipovoj dasci. Istraživanje palete, boja i materijala

*Pokazna vežba oslikavanja lika na ikoni, na pripremljenim crtežima

*Praktična razrada stilskih varijeteta srpske i druge srednjovekovne umetnosti, u cilju prilagođavanja ličnog senzibiliteta daljem istraživanju kroz rad. Posebni akcenat na portetskoj i figuralnoj tipologiji vizantijskog prikaza, analizom karaktera komninske i paleološke epohe.

15. - 20. nedelja

Vežba 4: Slikanje ikone Praznika

*Slikanje složenijih kompozicija (veliki praznici: Rođenje Hristovo, Bogojavljenje, Preobraženje, Silazak u ad, Vaznesenje, Uspenje Bogorodičino...), uz korišćenje većeg broja predložaka

Vežba ima isti cilj i metod izrade kao i prethodna, uz usložnjavanje samoga motiva. Zadatak omogućava intenzivnu praksu i utvrđivanje prethodno stečenih znanja kroz slikanje velikog broja figura za koje se, u ovom zadatku, moraju iznalaziti nova vizuelna rešenja. Nastavak rada u sledecem semestru.

DRUGI SEMESTAR

1. - 4. nedelja

Vežba 1: Slikanje ikone

*Pod pretpostavkom zadovoljavajućeg učinka kroz vežbe i praktične rezultate, polaznici se stimulišu za kompleksnije slikarske zadatke. Zadaci se rešavaju kroz nastavak rada na prethodnom zadatku rešavanje kompozicije.

4.- 8. nedelja

Vežba 2: Postavka i oslikavanje kompozicije ili većeg broja stajaćih figura

8. - 12. nedelja

Vežba 3:

*Uvod u savremenu ikonografsku umetnost uz odabir predložaka koji bi trebalo da iniciraju dalji lični razvoj.

Vežba 4:

*Pokazne vežbe islikavanja preostalih elemenata inverzne crtačke sheme (arhitektura, pejzažna ravan, haljine, životinjski svet).

Vežba 5:

*Ornamentika i dekoracija (crtanje i islikavanje), kaligrafija i natpisi na ikonama (pokazne vežbe nakon kojih je podrazumevan rad na svim stavkama)

12. - 14. nedelja

Vežba 6 : Tehnika pozlate (savladavanje pozlatarske veštine):

*Teorijski uvod

Vežba 7:

*Praktična izvedba (pozlaćivanje oreola i pozadine na započetoj kompoziciji)

14. - 17. nedelja

Vežba 8: Utvrđivanje stečenog iskustva

*Završni rad koji podrazumeva kraj rada na složenijoj kompoziciji započetoj u prethodnom semestru, koji će povezati sve gore navedene zadatke.